

Libraries/Consortia Services and Federated Access

Λεωνίδας Πισπιρίγγας (Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών)

Νικόλας Λιαμπότης (Εθνικό Δίκτυο Έρευνας & Τεχνολογίας)

Ζήνων Μούσμουλας (Εθνικό Δίκτυο Έρευνας & Τεχνολογίας)

Χρήστος Κανελλόπουλος (Εθνικό Δίκτυο Έρευνας & Τεχνολογίας)

Libraries/Consortia Services and Federated Access

Συνεργασία με το Εθνικό Δίκτυο Έρευνας & Τεχνολογίας στα πλαίσια του ευρωπαϊκού project AARC (Authentication and Authorization for Research and Collaboration).

Καταγραφή των αναγκών των βιβλιοθηκών/κοινοπραξιών σε όλα τα επίπεδα της εφαρμογής της Ομόσπονδης Πρόσβασης (Federated Access) σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρουν.

Ερευνάται το πώς η ομόσπονδη πρόσβαση μπορεί να υλοποιηθεί με επωφελή τρόπο για τις βιβλιοθήκες/κοινοπραξίες.

Η έρευνα ολοκληρώθηκε στο τέλος του 2016.

Μεθοδολογία (1)

Καταγραφή υπηρεσιών των βιβλιοθηκών και κοινοπραξιών.

Αξιολόγηση της σημασίας της χρήσης της ομόσπονδης πρόσβασης.

Αξιολόγηση των εμποδίων (barriers) για τη χρήση της ομόσπονδης πρόσβασης.

Κεντρική διαχείριση και συντονισμό των τεχνικών και διοικητικών διαδικασιών όσον αφορά την ομόσπονδη πρόσβαση.

Μεθοδολογία (2)

Αποφασίστηκε η πραγματοποίηση survey και τριών συνεντεύξεων.

Προκειμένου να καλυφθεί ένα ευρύτερο φάσμα βιβλιοθηκών/κοινοπραξιών παγκοσμίως έγινε επιλογή δυο Ευρωπαϊκών Κοινοπραξιών και της βιβλιοθήκης του Πρίνστον (ΗΠΑ).

Το ερωτηματολόγιο (15 ερωτήσεις) δημοσιεύθηκε online.

Μεθοδολογία (3)

Συνεντεύξεις:

CSUC (Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya), Spain, Catalonia

- Ramon Ros, Lib. Apls. and Documentary Manager, Libraries Information and Documentation

FCCN (National Foundation for Scientific Computing), Portugal

- João Mendes Moreira, Head of Scientific Information

University of Princeton Library US

- Peter Bae, Circulation Services Director, Circulation Services, Technical Services Department
- Patty Gaspari-Bridges, Assistant University Librarian for Collection Development, Collection Development Department

Μεθοδολογία (4)

Online Survey:

- Inmaculada Ramos, **CSIC Consejo Superior de Investigaciones Científicas**
- Meghan Frazer, **OhioLINK Ohio's Academic Library Consortium**
- Bo Oehrstroem, **DEFF Denmark's Electronic Research Library**
- Aurelia Andres Rodriguez, **FECYT Spanish Foundation for Science & Technology**
- Jill Morris, **PALCI Pennsylvania Academic Library Consortium**
- Jason Price, **SCELC Statewide California Electronic Library Consortium**
- Coralee Leroux, **Ontario Colleges Library Service**
- Robin Meyer, **Consortium of Swiss Academic Libraries**

Χρήστες βιβλιοθηκών (2)

Με βάση την προέλευση των χρηστών και λόγω του ότι επικεντρωνόμαστε στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες / κοινοπραξίες, οι χρήστες μπορούν να κατηγοριοποιηθούν στις ακόλουθες κατηγορίες:

Βιβλιοθηκονόμοι που διαχειρίζονται τις υπηρεσίες.

Χρήστες / μέλη των ιδρυμάτων των αντίστοιχων βιβλιοθηκών.

Walk-in χρήστες.

Υπηρεσίες Βιβλιοθηκών

Οι υπηρεσίες των βιβλιοθηκών / κοινοπραξιών, όπως αυτές έχουν εξελιχθεί σήμερα, μπορούν να ταξινομηθούν με βάση την πηγή προέλευσης στις ακόλουθες δύο κατηγορίες.

Υπηρεσίες που οι βιβλιοθήκες / κοινοπραξίες ενεργούν ως μεσάζοντες.

Υπηρεσίες που παρέχονται τοπικά από τις βιβλιοθήκες / κοινοπραξίες.

Υπηρεσίες που οι βιβλιοθήκες / κοινοπραξίες ενεργούν ως μεσάζοντες (1)

Οι υπηρεσίες αυτές εστιάζονται στις ηλεκτρονικές συνδρομές των βιβλιοθηκών/κοινοπραξιών σε εκδότες/παρόχους.

Τύποι κοινοπραξιών που μπορούν να σχηματιστούν.

- Οι Εθνικές κοινοπραξίες
- Εξειδικευμένες κοινοπραξίες (mini consortia)

Υπηρεσίες που οι βιβλιοθήκες / κοινοπραξίες ενεργούν ως μεσάζοντες (2)

Εκδότες / πάροχοι: διάφορες μέθοδοι ελέγχου με πιο κοινή την αναγνώριση διεύθυνσης IP.

Με την ομόσπονδη πρόσβαση οι χρήστες χρησιμοποιούν απευθείας τον ιδρυματικό τους λογαριασμό.

Η ομόσπονδη πρόσβαση χρησιμοποιώντας το λογισμικό shibboleth και το πρωτόκολλο SAML υποστηρίχθηκε από μικρό αριθμό εκδοτών/παρόχων από το 2007-2008.

Το πιο σημαντικό μέρος είναι το είδος των πληροφοριών που αποστέλλονται για ταυτοποίηση να μην επηρεάζει την ιδιωτικότητα.

Υπηρεσίες που παρέχονται τοπικά από τις βιβλιοθήκες/κοινοπραξίες

Αυτές οι υπηρεσίες μπορούν να διαχωριστούν:

Υπηρεσίες που παρέχονται με ελεύθερη πρόσβαση σε όλους.

Υπηρεσίες που απαιτούν ταυτοποίηση οπότε και είναι επιλέξιμες για ομόσπονδη πρόσβαση.

Κατάλογος Βιβλιοθήκης (Λογισμικό ILS)

Μία από τις σημαντικότερες υπηρεσίες μιας βιβλιοθήκης είναι τα Ολοκληρωμένα Συστήματα Βιβλιοθήκης (ILS).

Τα ILS υποστηρίζει πρόσβαση με επίπεδα χρηστών.

Τα περισσότερα ILS σήμερα υποστηρίζουν την ομόσπονδη πρόσβαση.

Υπηρεσίες υποστήριξης (helpdesk)

Πολλές βιβλιοθήκες/κοινοπραξίες χρησιμοποιούν συγκεκριμένα λογισμικά για την υποστήριξη των τελικών χρηστών τους.

Αυτά τα λογισμικά θα μπορούσαν να είναι επιλέξιμα για ομόσπονδη πρόσβαση παρόλο που αυτές οι υπηρεσίες είναι συνήθως ανοικτές σε όλους τους χρήστες και δεν απαιτούν ταυτοποίηση / εξουσιοδότηση.

Διαδανεισμός

Τα συστήματα διαδανεισμού είναι επιλέξιμα για ομόσπονδη πρόσβαση και τα περισσότερα από αυτά την έχουν ενσωματώσει.

Ηλεκτρονικά μαθήματα (Moodle, Blackboard κ.λπ.)

Επιλέξιμα για ομόσπονδη πρόσβαση.

Λογισμικά λογοκλοπής.

Ιδρυματικά καταθετήρια

Τα ιδρυματικά καταθετήρια των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών είναι συνήθως ανοικτά.

Η βιβλιοθήκη επιτρέπει σε εξουσιοδοτημένους χρήστες να μπορούν να μεταφορτώνουν το έργο τους ή έργα άλλων.

Hosting ηλεκτρονικών περιοδικών

Επιλέξιμα για ομόσπονδη πρόσβαση.

Πρόσβαση σε επίπεδα χρηστών σύμφωνα με την εξουσιοδότηση (διαχειριστές, συντάκτες, κριτές, κτλ.).

Φόρμες υποβολής αιτήσεων

Φόρμες υποβολής αιτήσεων για οποιαδήποτε από τις υπηρεσίες των βιβλιοθηκών όπως:

- Εκπαιδευτικά σεμινάρια
- Η φιλοξενία περιοδικών
- Ηλεκτρονικές Κρατήσεις βιβλίων

Είναι επιλέξιμες για ομόσπονδη πρόσβαση.

Πρόσβαση σε επίπεδα χρηστών σύμφωνα με την εξουσιοδότηση

Άλλες υπηρεσίες

Συστήματα CRIS (Current research information system)

Τηλεδιασκέψεις

Wiki

Έκδοσης πιστοποιητικών

Download Λογισμικού (DreamSpark)

Εγγραφή βίντεο

Ασύρματο δίκτυο

Μεταφορά αρχείων

Συνεντεύξεις – Συμπεράσματα (1)

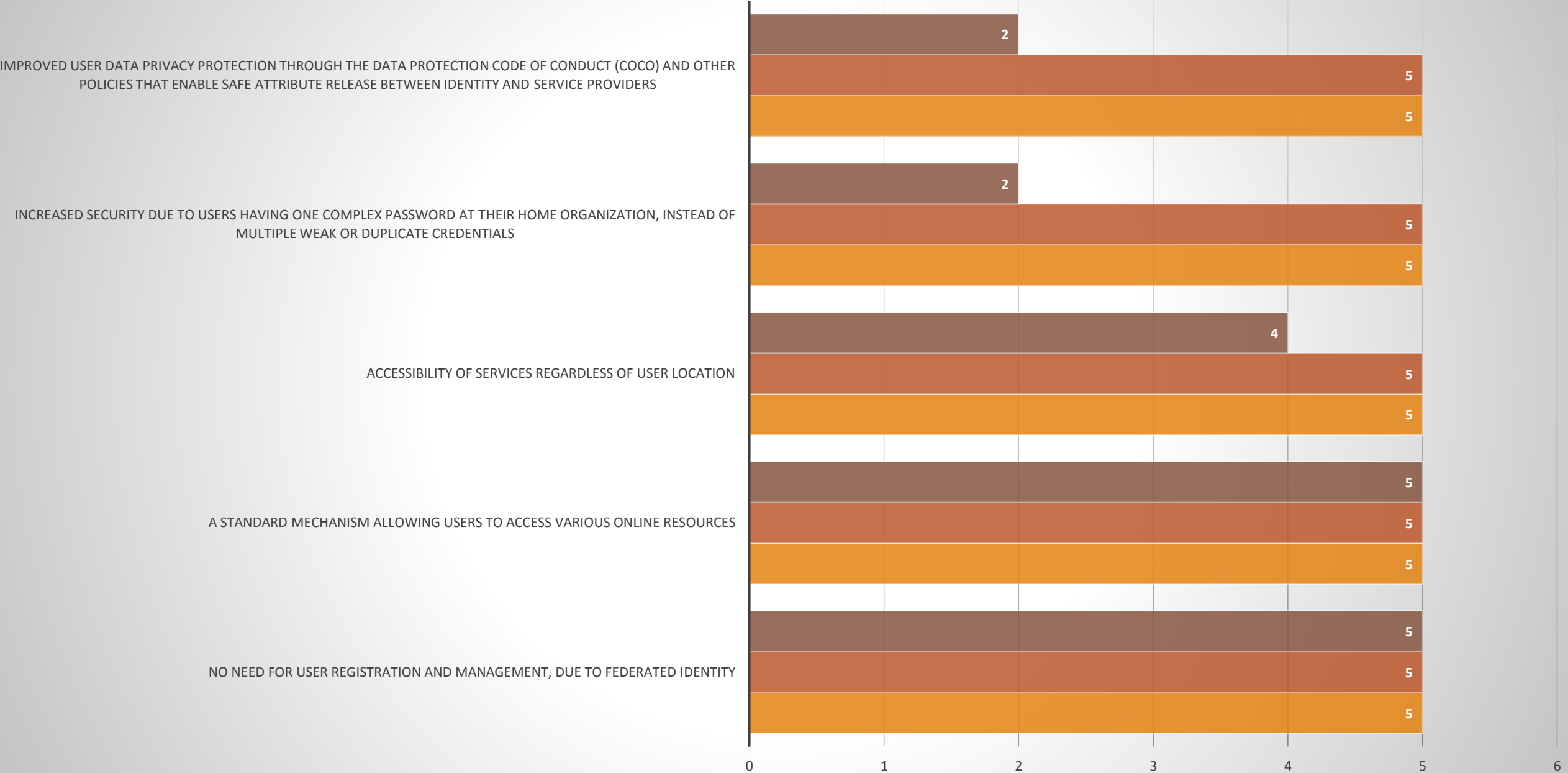
Όλες οι υπηρεσίες που προσφέρουν οι βιβλιοθήκες/κοινοπραξίες, οι οποίες δεν είναι ανοιχτές σε ολόκληρο τον κόσμο, είναι επιλέξιμες για ομόσπονδη πρόσβαση.

Τεχνολογία SAML2

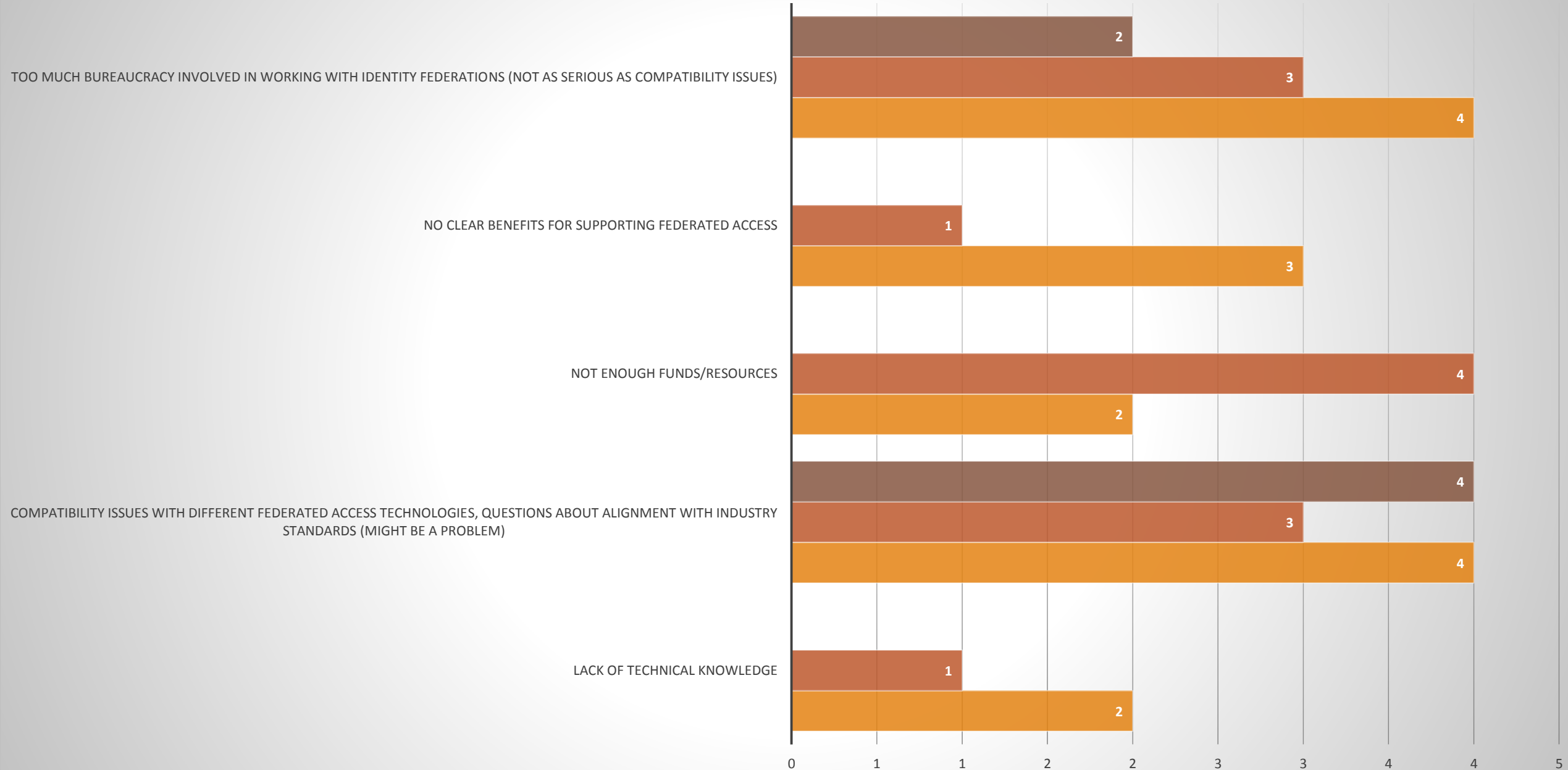
Η πρόσβαση μέσω IP είναι η πιο κοινή/δημοφιλή μέθοδος πρόσβασης που χρησιμοποιείται, ακολουθούμενη με σειρά προτεραιότητας από το VPN και τους proxy servers.

Η ομόσπονδη πρόσβαση δεν αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα για τις βιβλιοθήκες.

Αξιολόγηση στα οφέλη της ομόσπονδης πρόσβασης.

Αξιολόγηση στα εμπόδια της ομόσπονδης πρόσβασης

Άλλα εμπόδια στην υιοθέτηση της ομόσπονδης πρόσβασης.

Για τις περισσότερες υπηρεσίες δεν υπάρχει η ανάγκη ομόσπονδης πρόσβασης αφού χρησιμοποιείται η πρόσβαση μέσω διευθύνσεων IP. Οι περισσότεροι από τους χρήστες ξεκινούν την έρευνά τους από το Google. Θα ήταν βολικό και να τους προσφέρεται πρόσβαση απευθείας από εκεί, όταν δεν έχουν πιστοποιηθεί μέσω διεύθυνσης IP χωρίς ανακατευθύνσεις (η πρόσβαση μέσω VPN είναι μια λύση σε αυτό το πρόβλημα).

Cutlural Barriers

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ (5)

Η πρόσβαση μέσω διευθύνσεων IP είναι απλή, λειτουργεί πολύ καλά και δεν αναμένεται να σταματήσει να υπάρχει στα επόμενα χρόνια.

Εκτός campus, χρησιμοποιείται η υπηρεσία VPN, που έχει παρόμοια λειτουργικότητα με τις διευθύνσεις IP.

Το branding για τη βιβλιοθήκη είναι σημαντικό.

Παρόλα τα οφέλη υπάρχουν οι διαφορετικές διαδικασίες login που πρέπει να ακολουθήσουν οι χρήστες σε διαφορετικούς εκδότες/υπηρεσίες (ανομοιογένεια στη διαδικασία login).

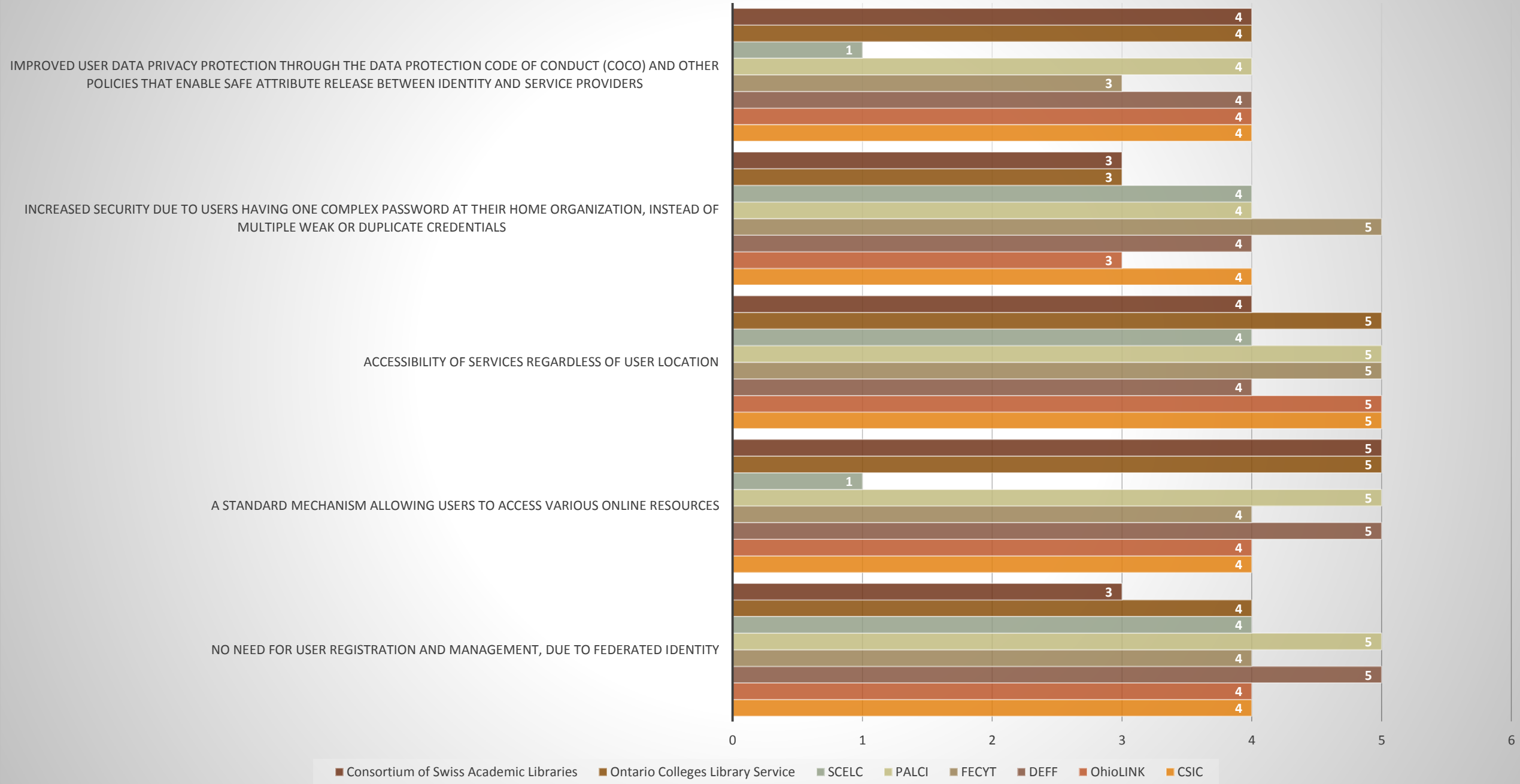
Surveys – Συμπεράσματα (1)

Όλες οι υπηρεσίες που προσφέρουν οι βιβλιοθήκες / κοινοπραξίες, οι οποίες δεν είναι ανοιχτές σε ολόκληρο τον κόσμο, είναι επιλέξιμες για Ομόσπονδη πρόσβαση.

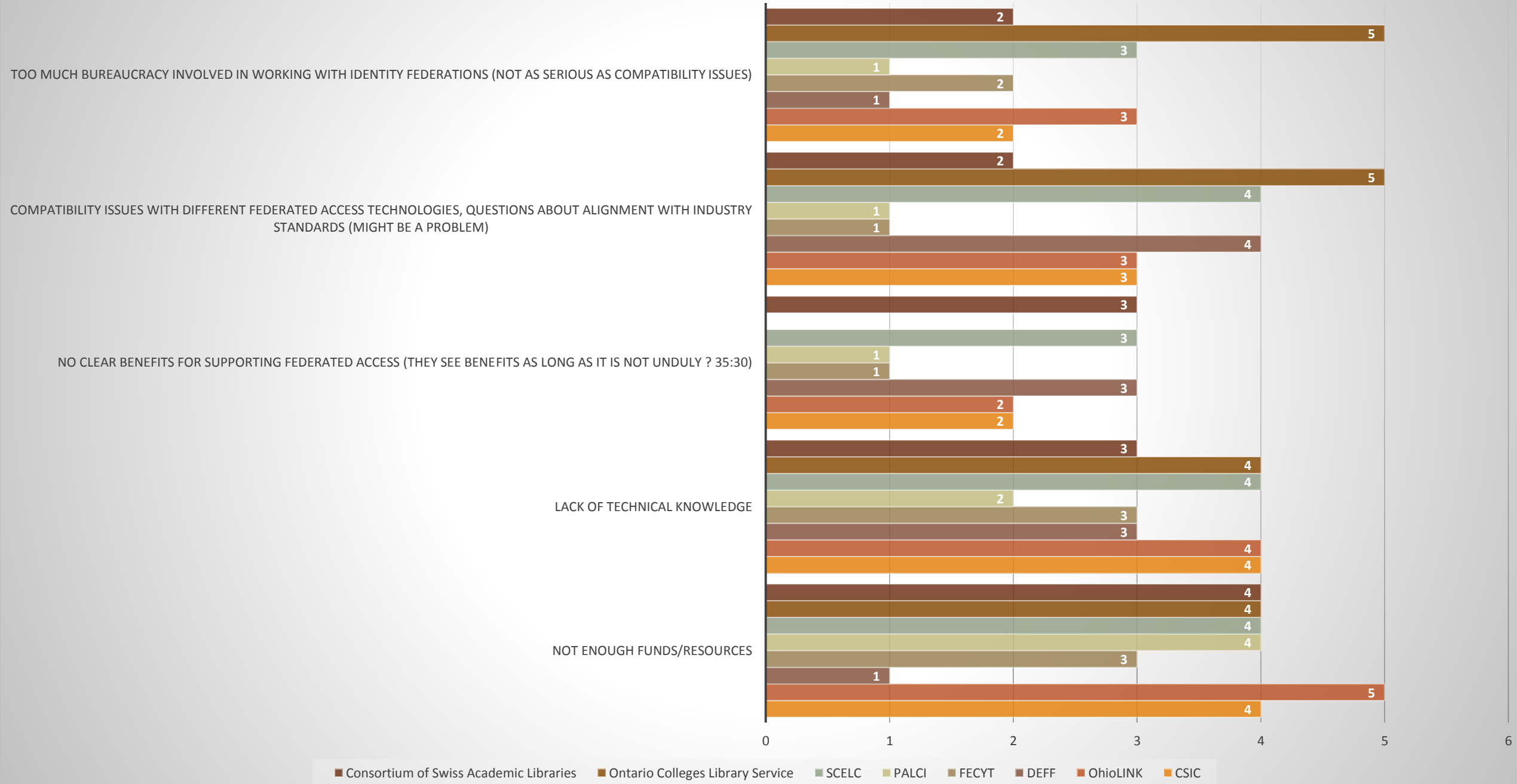
Τεχνολογία SAML2 και shibboleth 1.x

Διευθύνσεις IP - Proxy Servers - VPN.

Αξιολόγηση στα οφέλη της ομόσπονδης πρόσβασης

Αξιολόγηση στα εμπόδια της ομόσπονδης πρόσβασης

Άλλα εμπόδια στην υιοθέτηση της Ομόσπονδης Πρόσβασης

Η ανομοιογένεια στη διαδικασία login των διαφόρων παρόχων.

Μη ενσωμάτωση της ομόσπονδης πρόσβασης στις υπηρεσίες όλων των εκδότών/παρόχων.

Ασαφείς ή κακώς καθορισμένες διαδικασίες.

Πολύπλοκες τεχνικές υλοποιήσεις στους εκδότες/παρόχους.

Ανά άδεια, μπορεί να ρυθμιστεί μόνο ένας και μοναδικός Πάροχος ταυτότητας (ίδρυμα/βιβλιοθήκη).

Γενικά Συμπεράσματα

Πρόσφορη η δυνατότητα διαχείρισης των τεχνικών και διοικητικών διαδικασιών μέσω ενός εθνικού ή περιφερειακού φορέα.

Το μοντέλο πρόσβασης μέσω διευθύνσεων IP

- Το πιο αξιόπιστο.
- Ίσως θα μπορούσε να αλλάξει στο μέλλον υπέρ πιο σύγχρονων μεθόδων.
- Μια απάντηση υποστηρίζει ότι η μέθοδος πρόσβασης με βάση τις διευθύνσεις IP δεν θα σταματήσει ποτέ να λειτουργεί.

Ευχαριστούμε!
